

Bestaanszekerheid door stevige grondprincipes.

De FNV staat voor gemeentes waarin iedereen ongeacht geslacht, afkomst, geloof of seksuele oriëntatie zichzelf mag zijn en zich mag organiseren. Wij vestigen via deze brief uw aandacht op de bestaanszekerheid van uw inwoners door uitgangspunten over armoede, werk en wonen op te nemen in uw partijprogramma voor de komende verkiezingen.

ARMOEDEVRIJE GEMEENTE

1. Bezuinig niet op het sociale domein

De landelijke overheid heeft met ingang van 2026 grote bezuinigingen gepland richting lokale overheden. De FNV vindt het onverantwoord als deze bezuinigingen worden doorvertaald naar het sociale domein of de volkshuisvesting. Bezuinigingen op deze terreinen zullen direct de bestaanszekerheid van grote groepen mensen aantasten en de armoede vergroten. In plaats daarvan roept de FNV gemeenten op zich actief te verzetten tegen het landelijke kabinetsbeleid dat burgers in de kou zet.

2. Proactief armoedebelief voor alle groepen

Het landelijke minimumloon en daaraan gerelateerde uitkeringen zoals de bijstand zijn te laag. Dit blijkt ook als we ze vergelijken met de Europese armoederisicogrens (60 procent mediaan inkomen = 16 euro per uur). Dit is één van de oorzaken dat proactief en breed gemeentelijk armoedebelief absoluut noodzakelijk is voor een armoedevrije gemeente.

Concreet vragen we:

- De drempel voor armoedebelief, inclusief kindregelingen, kwijtschelding van lokale lasten, en de collectieve zorgverzekering, op 150 procent van de bijstandsnorm te zetten;
- Actief beleid op het bereiken van onzichtbare groepen als werkende armen, ouderen met alleen of onvolledige AOW en personen met buiten hun toedoen veroorzaakte problematische schulden;
- Concrete hulp voor aanvragen van voorzieningen en toeslagen;
- Goede en laagdrempelige schuldhelpverlening (maatwerk);
- Ambtshalve uitkeren van de individuele inkomenstoeslag na 3 jaar;
- De bijzondere bijstand uit te keren minimaal beschikbaar te maken voor rechtsbijstand, witgoed en noodzakelijke medische kosten als gift;
- De studietoelage voor mensen met een erkende beperking op €300 euro vast te stellen;
- Een nultarief in de wmo voor minima tot 150% van het wettelijk sociaal minimum;
- Zorg voor voorzieningen om inwoners in een situatie met armoede mee kan doen in de maatschappij.

3. Ruimte voor vertrouwen

We zien dat de nadruk op repressie voor mensen met die afhankelijk zijn van overheidsvoorzieningen leidt tot een mensonterende bureaucratie die mensen verder van de maatschappij afdrijft. Voorbeelden zijn de toeslagenaffaire, maar ook mensen in de

participatiewet die duizenden euro's boete krijgen omdat ze boodschappen van de bureaus aannemen of een verkeerd vinkje zetten. Daarom vinden we dat gemeenten meer uit moeten gaan van vertrouwen en minder van regelbureaucratie en repressie. We willen gemeenten daarbij nadrukkelijk uitdagen te experimenteren met minder regels voor de bijstand, zodat bij mensen lucht ontstaat, ze menswaardig kunnen leven en ze gemakkelijker de weg uit de armoede vinden. Door het invoeren van kan-bepalingen in de Participatiewet, kunnen gemeenten vaker kiezen om te werken vanuit vertrouwen. Hoewel het wetsvoorstel nog niet door de Tweede en Eerste Kamer is goedgekeurd, pleiten wij alvast voor het nemen van ruimte om de Participatiewet zo menselijk mogelijk uit te voeren wanneer deze ingaat. Neem daar in mee de: zoektermijn, taal eis, sollicitatieplicht, giften en Inlichtingenplicht

Bestaanszekerheid: ruimte voor goed en zeker werk

RUIMTE VOOR GOED EN ZEKER WERK

4. Begeleid mensen duurzaam naar werk

We hebben belang bij dat mensen in goede banen terecht komen. We zien dat op dit moment veel mensen in draaideur komen van ontslag, uitkering, tijdelijk werk en dan weer dieper de uitkering in. Dit systeem demoraliseert mensen. Ga daarom uit van:

- niet de kortste maar duurzaamste weg naar werk;
- trajecten met individuele aandacht gericht op de situatie van de persoon;
- investeer in scholing richting goed en duurzaam werk;
- werk samen met echte werkgevers en niet met uitzendbureaus;
- Inzet voor mensen met een arbeidsbeperking o.a. banenafpraak en beschutwerk;
- faciliteer vakbonden in hun rol in de Regionale Werkcentra.

5. Sociaal ontwikkelbedrijf.

Mensen met een arbeidsbeperking hebben recht op ondersteuning en begeleiding. Het sociaal ontwikkelbedrijf kan fungeren als springplank voor mensen met een arbeidsbeperking naar regulier werk en als vangnet voor wanneer dat nog niet mogelijk is. Mensen die onder de Participatiewet vallen hebben recht op een goede cao met fatsoenlijk loon, pensioenopbouw, scholingsmogelijkheden en andere arbeidsvoorwaarden, met werkzekerheid op langere termijn.

6. Goed werk door betere aanbesteding

Veel werk gebeurt door aanbestedingen van gemeenten. Voor goed werk en dienstverlening gemeente niet alleen naar de prijs maar vooral naar de kwaliteit en randvoorwaarden. Hierbij is het van belang dat:

- Er voldoende budget is om het uit te voeren werk ook echt goed te doen;
- In het bestek geëist wordt dat overgang van het personeel geldt geborgd, dit om stoelen dansen, verlies aan arbeidsvoorwaarden en verdwijnen van professionele krachten te voorkomen;
- Werknemers actief worden betrokken bij de besluitvorming rond het bestek;
- Het werk onder de juiste CAO gebeurt;
- Social return kan een nuttige toevoeging zijn, maar mag niet leiden tot verdringing van personeel en moet altijd leiden tot zekere banen onder de CAO;
- Door regionaal aan te besteden versterk je de werkgelegenheid in de omgeving.

7. Groene banen

Gemeenten dienen in te zetten op een eerlijke en sociale energietransitie. De gemeente kan bedrijven vragen groene banen te creëren via een sociaal en inclusief project of aanbesteding.

8. Stop werken zonder loon.

We vinden dat werken moet lonen via een normaal arbeidscontract met een CAO en niet in ruil voor een uitkering. Ook het verrichten van werk in het kader van re-integratie moet in onze optiek gebeuren op basis van een arbeidscontract met rechten en plichten die bij het werknemerschap horen. Het toetsen op verdringing van normaal werk als het gaat om re-integratie met een werkcomponent zien wij als absolute noodzaak. Tenslotte, het stimuleren van vrijwilligerswerk is voor iedereen goed maar moet – voor bijstandsgerechtigden (voor zover het lichamelijk en geestelijk mogelijk is), gezien worden als vrijwillige tegenprestatie. Bestaanszekerheid: betaalbaar huis en goede voorzieningen

BETAALBAAR HUIS EN GOEDE VOORZIENINGEN

9. Goede huisvesting voor alle inwoners

De gemeente stimuleert bij coöperaties en institutionele beleggers betaalbare woningen voor al haar inwoners. Er moet meer gebouwd worden voor mensen met een lagere en midden inkomen in plaats van dure appartementen. Woonlasten zouden volgens het Nibud maximaal 30 procent van het inkomen mogen zijn. Deze norm moet maatgevend zijn in al het overheidsbeleid rond volkshuisvesting. Als we vanwege onze economie en maatschappij arbeidsmigranten nodig hebben, moeten we ook zorgen voor juiste huisvesting. Voor deze huisvesting moet de zelfde huurbescherming zijn als normale woning. Nu zien we te vaak dat mensen bij ontslag ook hun woning verliezen en daardoor op straat terecht komen. Ook worden er belachelijke prijzen gevraagd en te veel mensen in 1 onderkomen gestopt. De gemeente moet zich actief opstellen in het bestrijden van deze mistanden. Woningisolatie en -verduurzaming moet betaalbaar zijn, ook voor huurders met een kleine portemonnee. Tenslotte is het van belang leeftijdsbewust te bouwen voor de toekomstige bewoners samenstelling.

10. Zorg, hulp en welzijn

Gemeenten dienen er voor te zorgen dat de zorg en hulp voor mensen die dit nodig hebben professioneel en menselijk is ingericht, dicht bij in de wijk. Mantelzorgers worden ondersteund en krijgen mogelijkheden om even ontzorgd te worden. Geld dat bestemd is voor zorg moet naar de zorg, niet naar overhead, gebouwen of topsalarissen. De zorgprofessional moet worden beloond volgens de cao VVT, zoals wettelijk voorgeschreven.

11. Basisvaardigheden

De gemeente dient te investeren in breder welzijn- en opbouwwerk zodat dit dicht bij mensen plaats kan vinden. Het werk dient te gebeuren onder de Cao Sociaal Werk.

De FNV vraagt de gemeenten structureel in te zetten op het bevorderen van de basisvaardigheden van burgers als lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Er moet een laagdrempelig maar hoogwaardig aanbod gratis beschikbaar zijn voor iedereen. Hiervoor gebruikt de gemeente het volledig educatiebudget, waar nodig is aangevuld met eigen middelen. De gemeente draagt zorg voor de kwaliteit van het educatieaanbod door kwaliteitseisen te stellen in het kader van de inkoop (aanbesteding) of subsidieverstrekking.